

Emnenr. 1.

Fylke:

Bustunnd

Tilleggsspørsmålnr.

Herad:

Tjristrand

Emne:

Arbd og pløz

Bygdelag:

Oppskr. av:

Hans Johnsen

Gard:

(adresse):

Tjristrand

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Ja. Arden brukas nokke ferndeles, men ikke i noe større utskrekning da der er kommet nyere jordbruksredskaper til som erstatter den på en mer effektiv måte. Arden høier ganske ^{sinnryt} til de eldre jordbruksredskaper i Norge for ikke å si Arden. Til å bygge med var den kanskje laget av hesteb, eller en sterk bæl gren med en sterk kvistknagg på som roter i jorda når de enten kjører eller des den frem og tilbake

2. Arden brukas gjerne på mindre ^{bruk} til å mulde ned gjødsla f. eks. en pølsbåter som man vil så til om høsten. For i dia brukas arden meget ved pølsbått til å kjøre op rader og mulde ufer med. Likeså når pølsbått skulle tryppes. Da slag man gjerne en hesteb på hver side av ardhelen så jorda blir skuffet bedre op

3. Forskjellen mellom arbd og pløz er at den sidste har velleffekt.

4. Den mest tydelige fejler på anden halv
 er fig. 3. Den fremmer den her for-
 sigtelligt i sammenhæng med alle andre
 punkter den. Inden for alle andre
 hjerne på gader.

5. Sjælen den drag på anden hjerne
 ikke vil her. Den fremmer alle andre
 er båret af bærer hjerne både for det
 plet og hjerne. Hjernen hjerne vil med hjerne
 den nedtrække som en liden gamme som
 anden. På hjernen er jo gammel
 en dag "Skæbnefaldet" som sætter
 mindede en sjæl. De skulle skæbne
 faldet på hjerne. Læserne i den skole

6. Hjernen, hjernen, hjernen
 hjernen både til det og plet.
 de samme både til det og plet.

7. Her var det kun et stykke til anden
 for sig selv smalt og forskellig gode
 anden dertil arbejde. De gamle
 bygges med en leges nemning på
 stykke. Det samme var også til
 både med plet stykke med det til
 hjerne

8. Her ikke her selv med alle
 da vil det vil nemme hjerne
 og plet

9. Her ikke her.

10 Dybdegangen kunne regulert noe ved
at bruke stillskuen som vist fig. 3
og ved at gi lang eller kort bejerring
mellom skokkene og arden.

11. Arden som 5-7 vil her få
navn av plog. Man har brukt mange
av disse gamle bepløye til å furre
op med. De var både lette å hvede
til lette bruk og like så til at mudd
var med. Men om er det ikke nogen
igjen av ^{disse} her på bygda. Vi har lenge
hat pløye med stilbar velleffjøl. Disse
kaldes bakkepløye. Men de gamle be-
pløye her hadde neppe stilbar velleffjøl.
Men risikert hadde de og velleffjola var
både beslutt og ikke.

12 Ardene blev alltid laget på gårdene
og bygdesmedene gjorde beslaget

13. Nei de gamle bepløye blev like som
arden gjort hjemme på gårdene. Man
kan gå ut fra det en mellom 80-100 år
siden man blisset med å heimlagde
bepløyer her. Men de holdt sig lenge
i bruk utover. Det var dærlige siden
dengang og folk hadde lidet råd til å
kjøpe nytt. Men så snart de kunne
skiftet de sig med disse gamle dærlige
pløye som nemmes var til å rote i åpen
med; ^{årene gjenge de det.} Vell var meget vanskelig å fuplåid
med med dem. da velleffjola var flat og
stad ned og med. Færra blev skænde

17 Her kalden den slitsko

5

18 Den hvor det var mye bakkeleuk
brukes man bakkeplag.

19 Disse gamle heplager pløier skylden
dyper end 6 tommer. Foran var det
allid en skilsko. Ved Jernkjellingene
mullen plag og skakler kunne den
også reguleres noe.

20 Det var allid risikil på disse plager.

21 Vi har jo hatt noe man har kaldet
undergrundsplager til at kjøre ofte
en almindelig plag med for å komme
dyper. Men disse brukes ikke mere her.

22 Ja på hver gård er det en he skomming
man kjører all slags sårandsredskap
på.

23 Falkenskerplag eller fadsbragplag
er det ikke hørt noe om her. For
omtlag 70 år siden kom det en del
plager her man kaldte Natlineholms.
Eller navnet å komme var de vil Isenke
Dette var glupe plager, men kunge.
De gikk godt i pløsta og folk
bygdes disse var noe ganske annet
en ~~de~~ gamle heplager som
hoppet opp og ned i fava og som
var ombent håpløs å komme på
Voldpløies med.

Da gæller det som sagt dem som har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

der har været i byen her. De

kommer her som på alle pletter

NORSK ETNOLOGISK GRANSKNING

1477

der på bygda er der skrevet skille
muskun Ord og plet. Den sidste
kommer jo første mager Ordem ikke kom.
Den sidste kom i første og fremst
sine første og med første der der er
åpen åker. Den er alle fine og man
kan se det Ordem som det er den
små Ord. Den Ordem i bygda
lyder L. og er fremst i bygda
der første man a se plet.

Kan huske fra mine smågutdager jeg var med far og pløjet
med en sådant gammel treplø og det var på voldspløje. Ikke
ville den velte færra og hoppet op for færra for den minste
stein. Det var et slit og et svare strev med at få pløgt litt.
Men i åpen saker gikk det jo ikke så verst.
Nu er det bare moro og en fornøietelse å pløje med de gode
pløger men her nutildags. Men man kan ikke se bort fra, man
fikk da gjort litt med de gamle også.

Til Norske Etnologiske Gransking

Junder du kummed ind spørrelista „Arbejde og pløje“

Au kunne det kanske vare mere å berette om disse gamle ting. Men hvor dog at ha besvare lista så nøye kunde det gar aud.

Olau huske fra mine smågut dager jeg var med far og pløjet med en sådan gammel trepløje det var på Vollpløien. Ikke ville den velte færra og hoppet op kor forda for den minste skind. Det var et slit og et svare skud med at få pløjet litt. Men i åpen skov gikk de jo ikke så verst.

Au er det bare mure og en formåelse å pløie med de gode pløjer man har i utildags.

Men man kan ikke se bort fra. man fikk da gjort litt med de gamle også.

Egristrand 31-3-1948

Arhildigst

Hans Johnrud

1477